

Toimenpideoite TPA 61/2026 vp

Sanna Antikainen ps

Toimenpideoite viranomaisten ilmoitusvelvollisuuden säätämistä laittomasti maassa oleskelevista henkilöistä

Eduskunnalle

Ruotsin valtiopäivät hyväksyi kesäkuussa 2026 lain, joka laajentaa viranomaisten velvollisuutta välittää tietoja henkilöistä, joiden epäillä oleskelevan maassa ilman laillista oleskeluoikeutta. Suomen lainsäädännössä ei ole Ruotsin mallin kaltaista yleistä ilmoitusvelvollisuutta. Vaikka viranomaisilla on keskinäiseen tietojenvaihtoon liittyviä säännöksiä ja työnantajilla eräitä ulkomaalaislain mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia, Suomessa ei ole yleistä velvollisuutta ilmoittaa tietoonsa tulleista luvattomasti maassa oleskelevista henkilöistä.

Suomessa käyty julkinen keskustelu paperittomien auttamisesta on osoittanut, että osa viranomaisista ja julkisen sektorin toimijoista on saattanut tietoisesti pidättäytyä ilmoittamasta tietoonsa tulleista laittomasti maassa oleskelevista henkilöistä. Vuonna 2017 Suomessa käytiin laajaa keskustelua niin sanotusta kirkkoturvasta ja siitä, missä määrin seurakunnat voivat auttaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita henkilöitä. Keskustelussa nousi esiin myös huoli siitä, että viranomaisten maastapoistamispäätösten täytäntöönpanoa saatetaan vaikeuttaa esimerkiksi piilottelemalla henkilöitä viranomaisilta. Tällainen toiminta heikentäisi viranomaisten mahdollisuuksia valvoa maahanmuuttolainsäädännön noudattamista ja voisi rapauttaa kansalaisten luottamusta oikeusvaltion toimintaan.

Selkeä ja kohdennettu ilmoitusvelvollisuus antaisi viranomaisille ajantasaisen tiedon laittomasti maassa oleskelevista henkilöistä ja parantaisi edellytyksiä panna toimeen maasta poistamista koskevia päätöksiä. Velvoite tukisi periaatetta, jonka mukaan julkisin varoin rahoitettu viranomaistoiminta ei voi perustua siihen, että osa maassa oleskelevista jää valvonnan ja velvoitteiden ulkopuolelle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sellaisen lainsäädännön valmistelemiseksi, joka velvoittaa julkisen sektorin viranomaiset ja julkista tehtävää hoitavat työntekijät ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille tietoonsa tulleista henkilöistä, joiden on perustellusti syytä epäillä oleskelevan Suomessa ilman laillista oleskeluoikeutta.

Toimenpidealoite TPA 61/2026 vp

Helsingissä 17.6.2026

Sanna Antikainen ps